KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

NGUYỄN THỊ TOAN (Chủ biên)
NGUYỄN HÀ AN – NGUYỄN THỊ HOÀNG ANH – PHẠM THỊ KIM DUNG
TRẦN THỊ MAI PHƯƠNG – NGUYỄN THỊ THỌ – MAI TRUNG TUẤN

Bài tập GIÁO DỤC CÔNG DÂN 7

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

NGUYỄN THỊ TOAN (Chủ biên)
NGUYỄN HÀ AN – NGUYỄN THỊ HOÀNG ANH – PHẠM THỊ KIM DUNG
TRẦN THỊ MAI PHƯƠNG – NGUYỄN THỊ THỌ – MAI TRUNG TUẤN

Bài tập GIÁO DỤC CÔNG DÂN 7

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

MỤC LỤC

Trang

LỜI NÓI ĐẦU 3

Bài 1. TỰ HÀO VỀ TRUYỀN THỐNG QUÊ HƯƠNG 4

Bài 2. QUAN TÂM, CẢM THÔNG VÀ CHIA SẺ 8

Bài 3. HỌC TẬP TỰ GIÁC, TÍCH CỰC 11

Bài 4. GIỮ CHỮ TÍN 14

Bài 5. BẢO TỒN DI SẢN VĂN HOÁ 16

Bài 6. ỨNG PHÓ VỚI TÂM LÍ CĂNG THẲNG 20

Bài 7. PHÒNG, CHỐNG BẠO LỰC HỌC ĐƯỜNG 23

Bài 8. QUẢN LÍ TIỀN 28

Bài 9. PHÒNG, CHỐNG TỆ NẠN XÃ HỘI 31

Bài 10. QUYỀN VÀ NGHĨA VỤ CỦA CÔNG DÂN TRONG GIA ĐÌNH 35

HƯỚNG DẪN TRẢ LỜI CÂU HỎI VÀ LÀM BÀI TẬP 42

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

LỜI NÓI ĐẦU

Các em học sinh thân mến!

Sách *Bài tập Giáo dục công dân 7* được biên soạn nhằm giúp các em củng cố kiến thức, rèn luyện kĩ năng, phát triển phẩm chất, năng lực theo yêu cầu của môn học.

Các bài tập trong sách được thiết kế theo trình tự các bài của sách giáo khoa *Giáo dục công dân 7* với nhiều hình thức: Trắc nghiệm khách quan, tự luận, xử lí tình huống, lập và thực hiện kế hoạch,... Các em có thể sử dụng cuốn sách này khi tự học hoặc ôn tập.

Ở cuối sách có đáp án các bài tập trắc nghiệm và gợi ý, hướng dẫn trả lời các câu hỏi của bài tập tự luận để các em có thể đối chiếu, kiểm tra kết quả làm bài của mình.

Hi vọng cuốn sách sẽ là người bạn đồng hành thân thiết, gắn bó với các em trong suốt năm học. Không chỉ dừng ở việc làm các bài tập trong sách, các em hãy tích cực vận dụng bài học vào thực tiễn cuộc sống.

Chúc các em học tập chăm chỉ và thành công!

CÁC TÁC GIẢ

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Bài 1 TỰ HÀO VỀ TRUYỀN THỐNG QUÊ HƯƠNG

1 Khoanh vào chữ cái trước phương án nói đến truyền thống tốt đẹp của các vùng miền, địa phương.

A. Yêu nước, chống giặc ngoại xâm

B. Cần cù lao động

C. Trân trọng trang phục truyền thống của đồng bào các dân tộc

D. Thách cưới cao, tổ chức ma chay linh đình, kéo dài nhiều ngày

E. Yêu thích ẩm thực truyền thống của địa phương

2 Em tán thành hay không tán thành với những quan điểm, việc làm nào dưới đây? Vì sao?

A. Tự hào về truyền thống quê hương cũng chính là tự hào về nguồn gốc, dòng họ, tổ tiên của mình.

B. Nghề thủ công truyền thống không còn là niềm tự hào của quê hương vì không phù hợp với cuộc sống hiện đại.

C. Truyện dân gian và những làn điệu dân ca địa phương là một phần của truyền thống văn hoá quê hương.

D. L cùng các bạn trò chuyện, phỏng vấn các cựu chiến binh ở địa phương để tìm hiểu lịch sử, truyền thống yêu nước, chống giặc ngoại xâm của quê hương mình.

E. Ngày lễ tốt nghiệp, mẹ rất muốn H mặc trang phục truyền thống của người dân tộc Dao Đỏ nhưng bạn lại không thích vì cho rằng trang phục đó rất cũ kĩ, không hợp với thời hiện đại nữa.

G. Thấy chú thương binh chân thấp, chân cao đi qua, nhóm bạn cười cợt, trêu chọc chú.

H. Học sinh chỉ cần tập trung vào việc học tập, còn giữ gìn truyền thống quê hương là việc của người lớn.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3 Em hãy đọc thông tin dưới đây và trả lời câu hỏi:

Nhân dịp kỉ niệm 255 năm ngày sinh và tưởng niệm 200 năm ngày mất của Đại thi hào Nguyễn Du, trường Trung học cơ sở T ở Nghi Xuân, Hà Tĩnh đã tổ chức các hoạt động giao lưu, nói chuyện chuyên đề kết hợp với chương trình văn nghệ đậm đà bản sắc dân tộc như: ngâm Kiều, hát ca trù do các nghệ nhân và học sinh cùng biểu diễn. Tại buổi giao lưu, các bạn học sinh được nghe kể về thân thế và sự nghiệp của Đại thi hào Nguyễn Du và giá trị đặc sắc của Truyện Kiều cùng những định hướng thiết thực cho thế hệ trẻ trong việc giữ gìn, bảo tồn và phát huy bản sắc văn hoá của quê hương, dân tộc.

Câu hỏi:

1/ Thông tin trên nói về truyền thống nào của tỉnh Hà Tĩnh?

2/ Trường Trung học cơ sở T đã làm gì để giữ gìn và phát huy truyền thống đó?

3/ Hãy kể tên những truyền thống tốt đẹp của quê hương em.

.....

.....

.....

.....

.....

4 Em hãy xử lí các tình huống dưới đây:

a) Phát huy truyền thống "Uống nước nhớ nguồn", trường của H tổ chức lễ dâng hương tại khu tưởng niệm các anh hùng liệt sĩ. Sau lễ dâng hương, các bạn tập trung để nghe cô tổng phụ trách kể về những tấm gương hi sinh anh dũng chống giặc ngoại xâm, bảo vệ Tổ quốc. Trong khi các bạn trật tự ngồi nghe thì H lại đùa nghịch, khiến các bạn xung quanh mất tập trung.

Nếu là bạn của H, em sẽ khuyên H điều gì?

.....

.....

.....

.....

b) Chào mừng ngày Quốc tế Phụ nữ 8 – 3, trường của T tổ chức cuộc thi nấu ăn giữa các chi đội. Khi cả lớp thảo luận sẽ chọn nấu món gì, T đề xuất chọn các món ăn truyền thống của quê hương xứ Huế như bún bò, bánh bèo, nem lụi,... nhưng một số bạn lại cho rằng những món ăn bình dân như vậy không phù hợp để đi thi mà nên chọn những món ăn nước ngoài sẽ mới mẻ và hợp thời hơn.

Nếu là T, em sẽ thuyết phục các bạn trong lớp như thế nào?

.....

.....

.....

.....

c) Trường của K xây dựng góc cộng đồng "Không gian văn hoá dân tộc Thái". Là một học sinh dân tộc Thái, K rất tự hào và cùng các thầy cô vẽ trang trí những hoạ tiết đặc trưng và ủng hộ một số đồ dùng, trang phục truyền thống của người dân tộc Thái. Tuy nhiên, bạn T cùng lớp cho rằng có một không gian như vậy trong trường không phù hợp, làm mất đi vẻ hiện đại và tốn không gian.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Nếu là K, em sẽ khuyên T điều gì?

.....

.....

.....

.....

d) N và các bạn không thích loại hình nghệ thuật tuồng, chèo của quê hương và cho là lạc hậu. N khuyên các bạn khác không nên mất thời gian tìm hiểu.

Em sẽ khuyên N và các bạn điều gì?

.....

.....

.....

.....

5 Em hãy liệt kê những việc nên làm, những việc không nên làm để giữ gìn và phát huy truyền thống tốt đẹp của quê hương vào bảng dưới đây:

Việc nên làm	Việc không nên làm
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....
.....	.....

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Bài 2 QUAN TÂM, CẢM THÔNG VÀ CHIA SẺ

1 Câu tục ngữ, thành ngữ nào dưới đây nói đến sự quan tâm, cảm thông và chia sẻ?

(Khoanh tròn vào chữ cái trước phương án em chọn)

A. Thương người như thể thương thân

B. Một con ngựa đau cả tàu bỏ cỏ

C. Chị ngã em nâng

D. Yêu nhau lắm, cắn nhau đau

E. Chia ngọt sẻ bùi

G. Nhường cơm sẻ áo

H. Yêu nên tốt, ghét nên xấu.

2 Em hãy đánh dấu X vào ☐ ở bức tranh thể hiện sự quan tâm, cảm thông và chia sẻ.

Em hãy đưa ra lời khuyên cho bạn chưa biết quan tâm, cảm thông và chia sẻ.

.....

.....

.....

3 Trong cuộc sống, em đã thể hiện sự quan tâm, cảm thông và chia sẻ như thế nào? Hãy viết lại vào bảng sau:

Đối tượng	Lời nói	Việc làm
Người trong gia đình	....	....
Bạn bè	....	....
Thầy, cô giáo	....	....

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Đối tượng	Lời nói	Việc làm
Người xung quanh	.....	.....
	.....	.....

4 Em hãy nhận xét hành vi của các bạn dưới đây:

A. Mặc dù rất yêu quý ông bà nhưng H ít khi gọi điện hỏi thăm vì cho rằng như thế là không cần thiết.

B. Thấy hoàn cảnh bác hàng xóm khó khăn, M xin mẹ rau và gạo mang sang biếu bác.

C. Thỉnh thoảng, K lại mượn V mấy thứ lặt vặt như cục tẩy, bút chì,... Thấy vậy, C ngạc nhiên hỏi: "Cậu cũng có những thứ đó, sao phải mượn của V làm gì?". K đáp: "Nhà V ở cạnh nhà mình. V rất mặc cảm về hoàn cảnh khó khăn của bản thân, nên tớ làm như vậy để bạn ấy có nhờ gì tớ thì cũng sẽ thấy thoải mái hơn".

D. Trên đường đi học về, thấy một bạn bị bắt nạt, T đã dừng lại can ngăn.

.....

.....

.....

.....

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

5 Em hãy viết về một người luôn quan tâm, cảm thông và chia sẻ với người khác. Bày tỏ suy nghĩ, cảm nhận của em về việc làm của người đó.

.....

.....

.....

.....

.....

Bài 3 HỌC TẬP TỰ GIÁC, TÍCH CỰC

1 Bạn nào dưới đây đã học tập tự giác, tích cực?

(Khoanh tròn vào chữ cái trước phương án em chọn)

A. T chỉ chăm học khi sắp đến kì thi.

B. H luôn nghĩ đến nhiều cách khác nhau để giải một bài toán.

C. Trong học tập, C luôn đặt câu hỏi "Vì sao?" và cố gắng tìm cách để trả lời câu hỏi đó nên bạn hiểu các vấn đề rất sâu sắc.

D. P chỉ làm các bài tập theo những điều thầy, cô giáo đã hướng dẫn.

E. M luôn đưa ra nhiều cách giúp đỡ các bạn học yếu trong lớp và những bạn đó đã tiến bộ rõ rệt trong học tập.

2 Em đồng tình hay không đồng tình với ý kiến nào dưới đây? Vì sao?

A. Luôn chủ động thực hiện nhiệm vụ học tập mà không cần ai nhắc nhở là biểu hiện của học tập tự giác, tích cực.

B. Chỉ cần tự giác, tích cực học tập khi tới các kì kiểm tra.

C. Chỉ cần xây dựng kế hoạch học tập còn việc thực hiện thì tuỳ thuộc vào hoàn cảnh.

D. Tự giác, tích cực học tập giúp em rèn luyện tính tự lập, tự chủ và tích luỹ kiến thức cho bản thân.

.....

.....

.....

.....

3 Em hãy xử lí các tình huống dưới đây:

a) A học rất giỏi và luôn sẵn sàng giúp đỡ các bạn trong học tập. Khi các bạn

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

gặp khó khăn hay băn khoăn vấn đề gì, A giảng giải để giúp bạn hiểu bài. Trong giờ kiểm tra, A rất khó xử vì các bạn ngồi cạnh muốn chép bài.

1/ Em có nhận xét gì về cách học của một số bạn muốn chép bài của A trong tình huống trên?

2/ Nếu là A, em sẽ làm gì?

.....

.....

b) Mỗi khi sang nhà T chơi, thấy T cặm cụi làm thêm những bài tập nâng cao, mở rộng kiến thức, H liền nói: "Cậu ngốc quá! Đây có phải là những bài tập thầy cô giao đâu mà phải làm. Chúng mình chỉ cần làm hết các bài trong sách giáo khoa là tốt lắm rồi!".

1/ Em có nhận xét gì về lời nói của H?

2/ Nếu là T, em sẽ nói gì với H?

.....

.....

4 Em hãy đưa ra lời khuyên cho các bạn trong những tình huống dưới đây:

a) K được nhiều bạn trong lớp ngưỡng mộ vì bạn luôn chuẩn bị bài đầy đủ trước khi đến lớp. Có bạn hỏi "bí quyết" của K để có thể làm được như vậy, K trả lời: "Mình chỉ làm những bài tập dễ, còn những bài khó thì lấy sách hướng dẫn ra chép. Làm như vậy, mình không mất nhiều thời gian suy nghĩ mà lại hoàn thành đủ bài tập".

1/ Em có tán thành với cách học của K không? Vì sao?

2/ Nếu là bạn cùng lớp, em sẽ khuyên K điều gì?

.....

.....

b) H là học sinh chăm chỉ nên thường được điểm cao trong các bài kiểm tra. Khi các bạn hỏi lí do khiến H chăm chỉ học tập như vậy thì H trả lời rằng mình học để lấy điểm cao cho bố mẹ vui lòng.

1/ Em hãy nhận xét về thái độ và động cơ học tập của H.

2/ Nếu là bạn cùng lớp, em sẽ khuyên H điều gì?

.....

.....

.....

c) Vì sợ thua điểm M về môn Tiếng Anh nên T chỉ dành thời gian và cố gắng học thật tốt môn này còn các môn khác T thường bỏ qua.

1/ Em có nhận xét gì về cách học của T?

2/ Nếu là bạn cùng lớp, em sẽ khuyên T điều gì?

.....

.....

.....

5 Em hãy xác định một biểu hiện chưa tự giác, tích cực học tập của bản thân. Lập kế hoạch khắc phục điểm chưa tự giác, tích cực đó theo bảng sau:

Biểu hiện chưa tự giác	Biện pháp rèn luyện	Thời gian thực hiện	Kết quả
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Bài 4 GIỮ CHỮ TÍN

1 Theo em, điều nào dưới đây **không phải** là ý nghĩa của việc giữ chữ tín?

(Khoanh tròn vào chữ cái trước phương án em chọn)

A. Người giữ chữ tín sẽ có được niềm tin từ người khác.

B. Khi giữ chữ tín sẽ nhận được sự hợp tác tích cực từ người khác.

C. Việc giữ chữ tín sẽ xây dựng được tinh thần đoàn kết với mọi người.

D. Giữ chữ tín sẽ làm cuộc sống bị bó buộc theo khuôn mẫu.

2 Em đồng tình hay không đồng tình với những ý kiến dưới đây? Vì sao?

A. Giữ chữ tín là coi trọng niềm tin của tất cả mọi người đối với mình.

B. Làm tốt công việc như đã cam kết chính là giữ chữ tín.

C. Chỉ người lớn mới cần giữ chữ tín, trẻ con chưa cần giữ chữ tín.

D. Người thất tín có thể được lợi trước mắt nhưng chịu thiệt hại lâu dài.

.....

.....

.....

.....

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

3 Trong các trường hợp dưới đây, bạn nào biết giữ chữ tín? Bạn nào chưa biết giữ chữ tín? Vì sao?

A. H hứa với bố mẹ sẽ chăm chỉ học tập. Cuối năm học, kết quả học tập của H đã tiến bộ. H được cô giáo khen khiến bố mẹ rất vui.

B. Q hứa vào ngày Chủ nhật sẽ sang nhà V để giúp bạn học Toán. Sáng Chủ nhật, mặc dù trời nắng to nhưng Q vẫn sang nhà bạn như đã hứa.

C. Để đàn lợn nhanh xuất chuồng, T đã cho lợn ăn thật nhiều cám tăng trọng.

D. P hứa với cô giáo sẽ khắc phục việc thường xuyên đi học muộn nhưng bạn vẫn tiếp tục tình trạng đó. Bạn đưa ra lí do là thức quá khuya để học bài.

.....

.....

.....

.....

4 Em sẽ xử lí thế nào nếu ở trong các tình huống dưới đây?

a) Em đã hẹn đến nhà bạn chơi nhưng bà em đang bị mệt.

.....

.....

b) Em mượn bạn cuốn sách và hứa ba hôm sau sẽ trả. Tuy nhiên, đến ngày hẹn mà em vẫn chưa đọc xong cuốn sách đó.

.....

.....

.....

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

5 Viết một đoạn văn bày tỏ suy nghĩ của em về lời khuyên "Hãy tiết kiệm lời hứa".

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Bài 5 BẢO TỒN DI SẢN VĂN HOÁ

1 Những việc làm nào dưới đây **không** góp phần bảo tồn di sản văn hoá?

(Khoanh tròn vào chữ cái trước phương án em chọn)

A. Sưu tầm tranh ảnh về di sản văn hoá ở địa phương.

B. Mặc trang phục truyền thống dân tộc trong những ngày lễ hội.

C. Khắc tên mình lên di tích khi tới tham quan.

D. Biểu diễn các khúc dân ca trong những ngày lễ kỉ niệm của trường.

2 Những hành vi dưới đây thực hiện đúng hay vi phạm pháp luật về bảo vệ di sản văn hoá?

(Đánh dấu X vào ô phù hợp)

Hành vi	Thực hiện đúng	Vi phạm
A. Học tập, tìm hiểu về di tích lịch sử – văn hoá		
B. Đập phá các di sản văn hoá		
C. Đem nộp cổ vật mình tìm được cho cơ quan có thẩm quyền		
D. Tố cáo hành vi xâm phạm các di tích lịch sử – văn hoá		
E. Lấn chiếm đất trong khu đền thờ, khu di tích		

3 Em đồng tình hay không đồng tình với những ý kiến dưới đây? Vì sao?

A. Chỉ cần bảo tồn và phát triển văn hoá vật thể vì điều đó mang lại nhiều lợi ích kinh tế cho đất nước.

B. Trong thời hiện đại ngày nay, không cần thiết phải giữ gìn các dòng nhạc truyền thống.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

C. Tham gia tích cực trong các buổi trao đổi, tìm hiểu về di sản văn hoá là góp phần vào việc bảo tồn di sản văn hoá.

D. Chỉ nên ca ngợi di tích lịch sử – văn hoá đã được Nhà nước xếp hạng.

.....

.....

.....

.....

4 Em hãy nhận xét các hành vi dưới đây:

A. Mỗi khi đi tham quan các di tích lịch sử, H thường khắc tên mình lên tượng đài, bức tượng, thân cây,... để đánh dấu những nơi mình đã tới.

B. T nhắc nhở các bạn trong xóm không nên chăn thả gia súc trong khu di tích lịch sử.

C. Cuối tuần, M thường rủ các bạn tới nhà bác K – một nghệ nhân hát chèo – để học hát.

D. N tích cực học ngoại ngữ để có thể giới thiệu về những danh lam thắng cảnh của quê hương mình với du khách nước ngoài.

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

.....

.....

.....

.....

5 Em hãy xử lí các tình huống dưới đây:

a) Q và H phát hiện mấy thanh niên lấy trộm cổ vật trong ngôi chùa của làng. Q rủ H đi báo công an nhưng H từ chối và nói: "Việc đó nguy hiểm lắm, nếu họ biết mình tố cáo sẽ trả thù chúng mình đấy!".

Nếu là Q, em sẽ làm gì?

.....

.....

b) Khi vào chùa cùng bà, C thấy một số bạn gõ chuông, xoa tay lên các bức tượng Phật để cầu may.

Nếu là C, em sẽ làm gì?

.....

.....

c) Cuối tuần, lớp 7A được tham quan và học tập ở khu di tích lịch sử. Cả lớp rất hào hứng vì được cô hướng dẫn viên giới thiệu rất tỉ mỉ về từng di tích, giúp các em hiểu thêm về lịch sử đánh giặc giữ nước của ông cha ta. Tuy nhiên, một số bạn không tập trung nghe cô nói mà tự ý tách đoàn để đi chụp ảnh, tìm cách viết tên mình lên khu di tích.

1/ Em có nhận xét gì về việc làm của một số bạn trong tình huống trên?

.....

2/ Nếu là học sinh lớp 7A, em sẽ làm gì?

.....

.....

.....

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

d) Sáng Chủ nhật, lớp 7B được nhà trường phân công đi lao động quét dọn tại ngôi chùa cổ trong làng. Các bạn đều phấn khởi và tích cực tham gia buổi lao động đó, chỉ có L là tỏ ra bực tức vì Chủ nhật không được ở nhà để nghỉ ngơi sau một tuần học tập vất vả.

1/ Theo em, việc nhà trường tổ chức lao động ở ngôi chùa cổ có ý nghĩa gì?

2/ Nếu là thành viên của lớp, em sẽ nói gì với L?

.....

.....

.....

6 Em hãy đưa ra lời khuyên cho mỗi nhân vật trong những tình huống dưới đây:

a) Lớp của H chuẩn bị tham gia biểu diễn văn nghệ chào mừng ngày Quốc khánh. Các bạn thảo luận sẽ chọn trang phục áo dài và biểu diễn tiết mục múa. Khi lớp trưởng phổ biến kế hoạch, H phản đối vì cho rằng thời hiện đại rồi thì nên chọn trang phục biểu diễn là váy.

.....

.....

b) M là học sinh tích cực tham gia các hoạt động xã hội. Tuy nhiên, mỗi khi đi tham quan các di tích lịch sử – văn hoá thì M lại thường hay chê bai những địa điểm đó.

.....

.....

c) Chú H đào móng để xây nhà thì phát hiện một cổ vật rất quý. Chú H có ý định cất giấu làm của riêng vì cho rằng nó được tìm thấy trong nhà mình tức là tài sản thuộc sở hữu của gia đình mình.

.....

.....

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

7 Em hãy lập và thực hiện kế hoạch bảo vệ một di sản ở địa phương em theo bảng sau:

Tên di sản	Biện pháp bảo vệ	Thời gian thực hiện	Kết quả
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

Bài 6 ỨNG PHÓ VỚI TÂM LÍ CĂNG THẲNG

1 Em hãy xếp các biểu hiện căng thẳng tâm lí dưới đây thành 4 nhóm: thể chất, tinh thần, hành vi, cảm xúc.

Mệt mỏi, khóc lóc, la hét, đau đầu, mất ngủ, giảm tập trung, lơ đễnh, hay quên, cáu gắt, đập phá đồ đạc, bồn chồn, lo âu, nóng nảy, tim đập nhanh, chán ăn.

Thể chất	Tinh thần	Hành vi	Cảm xúc
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

2 Em hãy nêu nguyên nhân và ảnh hưởng của tâm lí căng thẳng trong các trường hợp dưới đây:

a) N là học sinh mới chuyển vào lớp, bạn thấy khó hoà nhập với môi trường mới nên bạn thu mình và không tiếp xúc với ai.

.....

.....

b) Tuổi dậy thì, giọng nói của K trở nên ồm ồm. K cảm thấy ngượng ngùng, xấu hổ và thường ngại phát biểu, không muốn nói chuyện với ai.

.....

.....

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

c) Bố T bị mất việc làm, thu nhập của gia đình giảm sút. T cảm thấy rất căng thẳng, tự ti và xấu hổ về hoàn cảnh gia đình mình. Gần đây, bạn thường biếng ăn, mất ngủ, kết quả học tập sa sút.

.....

.....

d) A cảm thấy buồn bã, lo lắng vì chú mèo cưng của mình bị mất. A nhớ thương chú mèo đến mức không muốn ăn uống, thường mất ngủ và cũng không muốn đến trường. A luôn mong tìm lại chú mèo đã mất của mình.

.....

.....

3 Hãy viết lại những suy nghĩ, lời nói tiêu cực sau đây thành những suy nghĩ, lời nói tích cực:

a) Mình không thể chấp nhận được lỗi lầm đó.

b) Chẳng ai quan tâm đến mình.

c) Bạn bè không thích chơi với mình.

d) Mình làm gì cũng thất bại.

e) Mình học thế này thì sẽ thi trượt mất.

.....

.....

.....

.....

.....

4 Em đồng tình với những cách ứng phó với tâm lí căng thẳng nào dưới đây?

(Khoanh tròn vào chữ cái trước phương án em chọn)

A. Xem ti vi, xem phim liên tục

B. Dành nhiều thời gian chơi điện tử

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

C. Đi bộ, chạy bộ, đạp xe

D. Đọc sách, nghe nhạc nhẹ nhàng

E. Hút thuốc, uống rượu, bia

G. Tìm kiếm sự giúp đỡ từ những người đáng tin cậy, có kiến thức

H. Không tham gia các hoạt động tập thể

I. Đến nơi có không gian thoáng đãng, nhiều cây xanh.

5 Em hãy đọc các trường hợp dưới đây và trả lời câu hỏi:

a) Thời gian gần đây, H thấy cơ thể mình có nhiều thay đổi. Có những ngày bạn mệt mỏi, chóng mặt, hay cáu gắt, không muốn gặp gỡ, nói chuyện với ai. Bạn thấy rất lo lắng không biết chuyện gì xảy ra với mình. H tìm hiểu và biết rằng những thay đổi về cơ thể ở tuổi này là một phần của sự phát triển. Những lúc như vậy, cần nghỉ ngơi, vận động nhẹ nhàng, dành thời gian cho những hoạt động giải trí lành mạnh như nghe nhạc, đọc sách, tập đàn,...

b) G là học sinh giỏi của lớp, L là một học sinh trung bình, lại thường quậy phá, trốn học. Kì thi gần tới, L cùng nhóm bạn xấu đã lập hội đe doạ, muốn G phải cho mình chép bài và chuyển đáp án cho cả nhóm. G cảm thấy rất căng thẳng. Bạn không thể tập trung học được, thường giật mình lúc ngủ, mỗi khi đến trường lại bị đổ mồ hôi tay và trán. Cuối cùng, G đã tìm đến phòng tư vấn tâm lí học đường của trường để được hỗ trợ giải toả tâm lí và tìm ra giải pháp phù hợp, an toàn nhất.

1/ Hãy nêu những biểu hiện của H và G khi bị căng thẳng.

.....

.....

2/ Các bạn trong tình huống trên đã ứng phó với tâm lí căng thẳng ra sao? Kết quả như thế nào?

.....

.....

3/ Khi đối mặt với căng thẳng, em thường làm gì?

.....

.....

6 Em hãy viết lại những tình huống thường gây căng thẳng cho bản thân, từ đó tìm ra nguyên nhân, lập kế hoạch phòng, tránh để không bị rơi vào những tình huống này và cách ứng phó tích cực khi gặp những tình huống đó.

Tình huống gây căng thẳng	Nguyên nhân	Cách phòng, tránh	Cách ứng phó tích cực
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Bài 7 PHÒNG, CHỐNG BẠO LỰC HỌC ĐƯỜNG

1 Em hãy cho biết các ý kiến dưới đây đúng hay sai. Vì sao?

A. Bạo lực học đường chỉ có một biểu hiện là đánh nhau.

B. Bạo lực học đường do nhiều nguyên nhân gây ra.

C. Bạo lực học đường chỉ gây ra tác hại về sức khoẻ thể chất.

D. Việc phòng, chống bạo lực học đường là trách nhiệm riêng của ngành Giáo dục.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2 Em đồng tình hay không đồng tình với những hành vi dưới đây? Vì sao?

A. N im lặng chấp nhận bị B sai khiến, bắt nạt vì sợ B không chơi với mình nữa.

B. Dù muộn học nhưng T vẫn cố gắng tìm người giúp đỡ khi thấy một bạn học sinh cùng trường bị các bạn chặn đường đánh.

C. G làm đơn tố cáo bạn M trong trường vì đã bắt nạt mình.

D. H gửi video tới cô giáo chủ nhiệm để tố cáo hành vi bạo lực học đường của K với một người bạn trong lớp.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3 Em hãy nối cụm từ ở cột A với cụm từ ở cột B để được một câu đúng về việc phòng, chống bạo lực học đường (Lưu ý: có thể ghép một cụm từ ở cột A với nhiều cụm từ ở cột B để tạo ra nhiều câu đúng).

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

A	B
1. Giáo viên	a. cần tìm hiểu, phát hiện kịp thời học sinh có hành vi gây gổ, có nguy cơ gây bạo lực học đường, học sinh có nguy cơ bị bạo lực học đường để kịp thời ngăn chặn.
2. Nhà trường	b. thực hiện tham vấn, tư vấn cho học sinh có nguy cơ bị bạo lực và gây ra bạo lực nhằm ngăn chặn, loại bỏ nguy cơ xảy ra bạo lực học đường.
3. Cán bộ tâm lí học đường	c. thực hiện ngay các biện pháp trợ giúp, chăm sóc y tế, tư vấn đối với học sinh bị bạo lực học đường.
4. Học sinh	d. thông báo kịp thời với gia đình học sinh để phối hợp xử lí khi xảy ra bạo lực học đường; trường hợp vụ việc vượt quá khả năng giải quyết của cơ sở giáo dục thì thông báo kịp thời với cơ quan công an, Uỷ ban nhân dân xã, phường, thị trấn và các cơ quan liên quan để phối hợp xử lí theo quy định của pháp luật.
5. Bệnh viện	e. tố giác hành vi bạo lực học đường; ngăn ngừa và can thiệp kịp thời phù hợp với khả năng của bản thân đối với các hành vi bạo lực học đường.

4 Em có nhận xét gì về hành vi của các bạn dưới đây?

A. Một số bạn trong lớp thường xuyên trêu chọc, bắt nạt G vì G nhỏ bé và nhút nhát.

B. S kể với bố mẹ việc mình bị H trấn lột tiền dù H đe doạ không được kể với ai.

C. Thấy một bạn trong lớp bị đánh, Q vội lấy điện thoại ra quay phim để đăng lên mạng.

D. N muốn bỏ học vì liên tục bị nhiều bạn ở trường chế giễu.

.....

.....

.....

.....

5 Em hãy xử lí các tình huống dưới đây:

a) Giờ ra chơi, V nhìn thấy trong cặp sách của N có một cuốn nhật kí nên đã giật lấy. N đuổi theo yêu cầu V trả lại nhưng V không trả mà còn mở cuốn nhật kí và đọc vài câu cho các bạn khác cùng nghe để trêu chọc N. N rất tức giận với hành vi của V nhưng không biết nên làm gì.

Nếu là N, em sẽ xử lí tình huống này như thế nào? Vì sao?

.....

.....

.....

b) Biết tin Đ bị S bắt nạt nhiều lần, bạn thân của Đ là T vô cùng tức giận. T bày tỏ ý định sẽ rủ thêm bạn chặn đường dạy cho S một bài học.

Nếu biết sự việc đó, em sẽ nói gì với Đ và T?

.....

.....

.....

c) Nhiều lần bị các bạn trong trường trấn lột tiền ăn sáng nhưng D giấu không kể lại với gia đình.

Nếu là bạn của D, em sẽ nói gì với D?

.....

.....

.....

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

6 Em hãy nêu 5 nguy cơ có thể dẫn đến bạo lực học đường trong lớp học và đề xuất các biện pháp ứng xử phù hợp để phòng, tránh bạo lực học đường khi xuất hiện những nguy cơ đó.

Nguy cơ dẫn đến bạo lực học đường	Biện pháp ứng xử phù hợp để phòng, tránh bạo lực học đường
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

7 Em hãy viết một bài luận ghi lại những cảm nghĩ của bản thân về thực trạng bạo lực học đường hiện nay.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

Bài 8 QUẢN LÍ TIỀN

1 Em đồng tình hay không đồng tình với những ý kiến dưới đây? Vì sao?

A. Học sinh nên tập trung vào học hành, không nên quan tâm đến tiền bạc.

B. Học sinh không nên giữ tiền vì không giữ được tiền cẩn thận và hay chi vào những việc không cần thiết.

C. Tiết kiệm tiền chỉ dành cho người thường chi tiêu quá nhiều.

D. Biết quản lí tiền sẽ có một cuộc sống đầy đủ.

.....

.....

.....

.....

2 Em đồng tình hay không đồng tình với hành vi của các nhân vật trong các trường hợp dưới đây? Vì sao?

A. N thường vay tiền để chơi điện tử.

B. Mỗi khi có tiền, H nghĩ đến rất nhiều thứ mình thích và tìm cách mua ngay để tiêu hết số tiền đang có.

C. Để có thêm tiền chi tiêu, L thường đề nghị bố mẹ cho tiền khi nhổ tóc bạc cho bố, lau nhà, rửa bát, phơi quần áo,...

D. Mỗi khi Tết đến, M lại đặt ra mục tiêu sẽ tiết kiệm một khoản tiền trong một năm để thực hiện kế hoạch của cá nhân trong năm tiếp theo.

.....

.....

.....

3 Em có nhận xét gì về hành vi của các bạn dưới đây?

A. Cả tuần vừa rồi K đều nhịn ăn sáng để dành tiền mua cuốn truyện yêu thích.

B. Ngay tuần đầu tiên, H đã dùng hết số tiền mẹ cho để chi tiêu trong cả tháng.

C. Tháng nào, Q cũng đặt ra mục tiêu tiết kiệm một khoản tiền nhất định.

D. B có thói quen ghi ra giấy những thứ cần mua trước khi đi chợ.

.....

.....

.....

.....

4 Em hãy đưa ra lời khuyên cho bạn trong các trường hợp dưới đây:

a) L là bạn thân cùng lớp với V. Một hôm, L rủ V tham gia trò chơi trên mạng rất hấp dẫn lại có thể kiếm được tiền.

Nếu là V, em sẽ khuyên L điều gì?

.....

.....

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

b) Trời đã tối, ngồi ôn thi trong phòng nhưng P vẫn không bật đèn để đỡ tốn tiền điện.

Em có lời khuyên gì cho P?

.....

.....

5 Em hãy xử lí các tình huống dưới đây:

a) Em và H đang đi xem phim. H muốn mua trà sữa nhưng lại không có tiền. Em có tiền nhưng em dự định để dành số tiền này cho một việc khác.

Em sẽ làm gì trong tình huống này? Vì sao?

.....

.....

.....

b) Tháng trước, em vay tiền của G và hứa sẽ trả lại sau một tháng. Khi nhận được tiền mẹ cho để chi tiêu trong tháng này, em nhận ra rằng nếu trả số tiền đã vay của bạn thì sẽ không còn tiền để chi tiêu.

Em có giải pháp nào để khắc phục tình trạng này?

.....

.....

.....

c) Em đang ở cửa hàng và rất thích một chiếc áo nhưng nếu mua nó em sẽ phải dùng số tiền chi tiêu trong tháng tới để mua.

Em sẽ làm gì trong tình huống này?

.....

.....

.....

6 Mẹ cho em 150 000 đồng để tổ chức sinh nhật cùng ba người bạn thân. Em sẽ sử dụng số tiền đó như thế nào để có buổi sinh nhật thật vui vẻ và tiết kiệm?

.....

.....

.....

.....

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Bài 9 PHÒNG, CHỐNG TỆ NẠN XÃ HỘI

1 Lựa chọn đáp án đúng

(Khoanh tròn vào chữ cái trước phương án em chọn)

a) Nội dung nào dưới đây **không phải** là nguyên nhân dẫn đến tệ nạn xã hội?

A. Không làm chủ được bản thân để bạn bè rủ rê.

B. Do có quá nhiều chuẩn mực đạo đức, pháp luật.

C. Ảnh hưởng xấu của lối sống hưởng thụ thiếu lành mạnh.

D. Tò mò, thích thử nghiệm đi tìm cảm giác lạ.

b) Nội dung nào dưới đây **không đúng** khi nói về tác hại của tệ nạn xã hội đối với cá nhân?

A. Huỷ hoại sức khoẻ

B. Sa sút tinh thần

C. Vi phạm pháp luật

D. Không ảnh hưởng đến chất lượng cuộc sống.

c) Những ý kiến nào dưới đây đúng với quy định của pháp luật nước ta về phòng, chống tệ nạn xã hội?

A. Cấm mọi hành vi mại dâm

B. Cấm đánh bạc và tổ chức đánh bạc

C. Cho phép cá nhân trồng cây thuốc phiện để sử dụng cho mục đích cá nhân

D. Cho phép đánh bạc nếu chỉ dùng tiền của cá nhân

E. Cấm trẻ em uống rượu, nhưng không cấm trẻ em hút thuốc

G. Nghiêm cấm nghiện ma tuý

H. Không được phép đánh bạc với số tiền trên 5 000 000 đồng

I. Không xử phạt đối với những hành vi môi giới mại dâm không chuyên nghiệp.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

2 Những ý kiến dưới đây đúng hay sai?

(Đánh dấu X vào ô phù hợp)

Ý kiến	Đúng	Sai
A. Tệ nạn xã hội dễ dẫn đến tội ác.		
B. Thấy có người đánh bạc thì nên lờ đi, coi như không biết.		
C. Chỉ người trên 18 tuổi mới bị sa vào tệ nạn xã hội.		
D. Tích cực học tập, lao động sẽ giúp tránh xa các tệ nạn xã hội.		
E. Hút thuốc lá chỉ có hại cho trẻ em, không có hại cho người lớn.		
G. Mại dâm là vi phạm đạo đức, không vi phạm pháp luật.		
H. Ma tuý, mại dâm dễ dẫn đến HIV/AIDS.		
I. Cần gần gũi, động viên người nghiện ma tuý cai nghiện.		
K. Chỉ cần mình không nghiện ma tuý là được, còn bạn bè, người thân trong gia đình không cần quan tâm.		
L. Thấy người khác tiêm chích ma tuý cần tránh xa và không nên báo với công an.		
M. Cờ bạc là hiện tượng không lành mạnh, gây ảnh hưởng xấu trong xã hội.		
N. Học sinh từ 12 – 13 tuổi còn nhỏ, không phải là đối tượng có thể bị dụ dỗ tham gia các tệ nạn xã hội.		
O. Dùng thử ma tuý một vài lần sẽ không gây nghiện.		
P. Phòng, chống tệ nạn xã hội là việc của các cơ quan chức năng, không phải việc của học sinh.		

3 Em hãy nhận xét hành vi, việc làm của các bạn trong những tình huống dưới đây:

a) Anh H và chị K rủ Y chơi bài. Anh H đề xuất để thêm phần quyết liệt khi chơi, sẽ phân thắng thua khi chơi bài bằng tiền, cụ thể người thắng sẽ nhận được 10 000 đồng của người thua sau mỗi ván bài. Y đã đồng ý ngay vì cho rằng mình chơi bài giỏi, sẽ thắng được nhiều tiền.

.....

.....

b) Bố mẹ đi làm xa nên phần lớn thời gian T ở với ông bà nội. Ông bà rất chiều T, mỗi khi T cần tiền, ông bà đều đáp ứng ngay mà không cần biết T dùng số tiền đó vào việc gì. Một số đối tượng nghiện hút trong xóm thấy T có tiền đã rủ rê, lôi kéo. T đã dùng thử vài lần và sa vào tệ nạn ma tuý, trở thành con nghiện từ lúc nào không hay.

.....

.....

c) Tổ dân phố của Q tổ chức buổi tuyên truyền về phong trào toàn dân đoàn kết xây dựng nếp sống văn hoá ở cộng đồng dân cư, tích cực xoá bỏ tệ nạn xã hội. Anh trai của Q có ý không muốn tham gia, vì nghĩ rằng gia đình mình từ trước đến nay không có tệ nạn xã hội. Q đã giải thích cho anh hiểu về trách nhiệm của mọi người trong việc phòng, chống tệ nạn xã hội và thuyết phục anh cùng tham gia buổi tuyên truyền. Cuối cùng, cả anh và Q đều tham gia buổi tuyên truyền và đã có vài đóng góp về các biện pháp phòng, chống tệ nạn xã hội ở tổ dân phố.

.....

.....

.....

.....

4 Em hãy xử lí các tình huống dưới đây:

a) Xem quảng cáo trên mạng xã hội, cô K biết được ở một huyện miền núi có một ông thầy cúng có thể cúng để điều trị cắt cơn cho người nghiện ma tuý. Theo như quảng cáo thì ông thầy này đã giúp cho rất nhiều người hết nghiện ma tuý bằng việc cúng bái. Cô K phân vân không biết có nên đưa cậu con trai đang nghiện ma tuý đến để điều trị hay không.

1/ Theo em, thầy cúng có thể chữa nghiện ma tuý không?

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

2/ Em có lời khuyên gì cho cô K?

.....

.....

.....

b) Mấy năm trước, chị T bị lừa bán cho một ổ mại dâm. Cách đây một tháng, chị đã được giải cứu và trở về nhà. Gần đây, khu xóm nhà chị T có chị L chuyển đến sinh sống, khi biết chuyện của chị T, chị L tỏ rõ thái độ khinh miệt và thường kể về quá khứ của chị T với người khác.

1/ Em có đồng tình với việc làm của chị L không? Vì sao?

2/ Theo em, mọi người nên có thái độ như thế nào đối với chị T?

.....

.....

.....

c) Gần đây, M thấy anh trai gieo trồng một giống cây lạ trong vườn và chăm sóc rất cẩn thận. M tò mò muốn biết anh trồng cây gì nên nhiều lần gặng hỏi nhưng anh không trả lời, anh chỉ nói rằng những cây đó bán được rất nhiều tiền. Cảm thấy nghi ngờ, M đã lên mạng tìm hiểu và phát hiện những cây mà anh trai đang trồng rất giống cây cần sa – một loại cây dùng để điều chế ma tuý.

Nếu là M, em sẽ làm gì?

.....

.....

.....

d) Mồng Hai Tết, S được anh trai dẫn qua nhà một người bạn chơi. Khi đến nơi, S thấy một số người đang tụ tập đánh bài ăn tiền. Anh trai S không mang tiền nên ngỏ ý muốn mượn tiền mừng tuổi của S để chơi cùng mọi người. Anh còn hứa sẽ cho S tất cả số tiền thắng được.

Nếu là S, em sẽ làm gì?

.....

.....

.....

5 Em hãy cùng các bạn trong lớp lập và thực hiện kế hoạch tổ chức một buổi tuyên truyền, giáo dục phòng, chống mại dâm. Buổi tuyên truyền gồm các nội dung sau:

- Tác hại nhiều mặt của tệ nạn mại dâm đối với xã hội, đối với danh dự, nhân phẩm, sức khoẻ con người;
- Các biện pháp phòng, chống tệ nạn mại dâm;
- Chính sách và pháp luật phòng, chống mại dâm;
- Các hình thức xử lí vi phạm pháp luật về mại dâm;
- Trách nhiệm của công dân trong phòng, chống tệ nạn mại dâm.

Bài 10 QUYỀN VÀ NGHĨA VỤ CỦA CÔNG DÂN TRONG GIA ĐÌNH

1 Phân biệt quyền và nghĩa vụ của cha mẹ, ông bà, con cháu và anh, chị, em trong gia đình.

(Đánh dấu X vào ô phù hợp)

Quyền và nghĩa vụ	Cha mẹ, ông bà	Con cháu	Anh, chị, em
A. Giáo dục con, chăm lo và tạo điều kiện cho con học tập.			
B. Giữ gìn, phát huy các truyền thống tốt đẹp của gia đình.			

Quyền và nghĩa vụ	Cha mẹ, ông bà	Con cháu	Anh, chị, em
C. Bảo vệ quyền lợi hợp pháp của con, tôn trọng ý kiến của con.			
D. Phối hợp chặt chẽ với nhà trường, cơ quan, tổ chức trong việc giáo dục con.			
E. Yêu quý, kính trọng, biết ơn.			
G. Tạo điều kiện cho con được sống trong môi trường gia đình đầm ấm, hoà thuận.			
H. Nghiêm cấm hành vi xúc phạm, ngược đãi con cái.			
I. Chăm sóc, nuôi dưỡng nhau.			
K. Quan tâm, giúp đỡ, cùng chăm lo.			
L. Nuôi dưỡng nhau trong trường hợp không còn cha mẹ hoặc cha mẹ không có điều kiện trông nom, nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục con.			
M. Chăm sóc, phụng dưỡng ông bà.			
N. Phụ giúp cha mẹ và các thành viên trong gia đình những công việc phù hợp với độ tuổi, giới tính và sự phát triển của trẻ em.			

2 Hành vi nào dưới đây thực hiện đúng quyền và nghĩa vụ của con đối với cha mẹ?

(Khoanh tròn vào chữ cái trước phương án em chọn)

A. Không giúp đỡ cha mẹ làm việc nhà

B. Làm theo lời cha mẹ bất kể đúng hay sai

C. Chỉ chăm sóc khi cha mẹ già, yếu

D. Kính trọng, yêu thương cha mẹ.

3 Trong những trường hợp dưới đây, ai thực hiện đúng, ai thực hiện không đúng quyền và nghĩa vụ giữa các thành viên trong gia đình? Vì sao?

A. N thích học đàn, bạn được bố mua đàn và tìm thầy dạy. Bố khuyến khích N học đàn nhưng luôn nhắc nhở bạn không được lơ là việc học các môn văn hoá.

B. Được ông bà chiều chuộng, đáp ứng mọi yêu cầu nên M không nghe lời bố mẹ, lười học, ham chơi. Khi bố mẹ mắng, M tỏ ra không nghe lời vì được ông bà bênh.

C. Bố mẹ H luôn khuyến khích H tham gia các hoạt động tập thể của trường, lớp.

D. Ở nhà, bố thường trao đổi, tham khảo ý kiến A về các vấn đề liên quan đến trẻ em.

.....

.....

.....

.....

4 Em đồng tình hay không đồng tình với những ý kiến dưới đây? Vì sao?

A. Vì yêu thương con nên cha mẹ phải thường xuyên đánh, mắng để con nên người.

B. Nghiêm cấm con cháu có hành vi ngược đãi, xúc phạm cha mẹ, ông bà.

C. Bố mẹ không gương mẫu, sống không có đạo đức sẽ ảnh hưởng đến con cái.

D. Học sinh không ngoan, lười học là do gia đình.

.....

.....

.....

.....

5 Em hãy nhận xét hành vi của các nhân vật dưới đây:

a) Bác Khanh là công nhân còn vợ bác làm nghề buôn bán tự do. Hai con trai bác (đang học lớp 7 và lớp 9) khi ở lớp hay gây gổ đánh nhau với các bạn, lúc ở nhà thì thường đi chơi, không giúp đỡ bố mẹ việc nhà.

.....

.....

.....

b) M đang học lớp 7, trước đây bạn rất ngoan, chăm học. Gần đây, cha mẹ bạn đi làm ăn xa, M ở cùng ông bà nội. Được ông bà chiều chuộng, M bắt đầu lười học, hay bỏ học để ở nhà xem phim, quay clip đưa lên mạng,...

.....

.....

.....

c) Sinh ra trong một gia đình nghèo, bố mẹ G phải làm lụng vất vả sớm khuya, chắt chiu từng đồng để cho anh em G được đi học cùng các bạn. Tuy nhiên, do đua đòi, G đã nhiều lần bỏ học để đi chơi cùng những bạn xấu nên kết quả học tập ngày càng kém. Cuối năm học, G không đủ điểm để lên lớp và phải học lại.

.....

.....

.....

d) H rất thích chơi cầu lông, thường được bố mẹ tạo điều kiện cho đi chơi cầu lông vào cuối tuần. Chủ nhật vừa rồi, bà nội H bị ốm, bố mẹ lại phải đi làm tăng ca. Bố mẹ không cho H đi chơi cầu lông nữa và giao cho H ở nhà chăm sóc bà. H vùng vằng, giận dỗi rồi tranh thủ trốn đi chơi khi bà đang ngủ.

.....

.....

.....

.....

6 Em hãy xử lí các tình huống dưới đây:

a) Cả nhà Y đang tranh luận về kế hoạch nghỉ hè của Y. Bố mẹ Y dự định sẽ cho Y tham gia khoá học thuyết trình tiếng Anh, sau đó đến lớp học toán, học văn, cuối tuần học cờ vua. Y thì muốn về hai bên nội, ngoại chơi, muốn được bố mẹ cho đến các sân chơi hướng nghiệp hoặc các khu nhà vườn ở ngoại ô,...

1/ Em đồng tình với kế hoạch của bố mẹ Y không? Vì sao?

2/ Nếu là Y, em sẽ làm gì để thuyết phục bố mẹ theo kế hoạch của mình?

.....

.....

.....

.....

b) M và em trai là chị em sinh đôi, học cùng lớp với nhau. Chủ nhật tuần này nhà trường tổ chức buổi tham quan ở khu dự trữ sinh quyển của tỉnh. M và em trai đều muốn đi nhưng mẹ lại chỉ cho em trai đi, mẹ bảo M là chị thì phải nhường em, ở nhà phụ giúp bố mẹ trồng và chăm sóc cây cảnh. Đây không phải lần đầu em trai M được bố mẹ cho đi chơi, tham gia các hoạt động văn nghệ, thể thao ở trường, ở khu phố nhưng M thì không được đi. M không hài lòng về việc phân biệt đối xử của bố mẹ.

1/ Cách đối xử của bố mẹ M như vậy có đúng không? Vì sao?

2/ Nếu là M, em sẽ thuyết phục bố mẹ như thế nào để bố mẹ cho tham gia các hoạt động ngoại khoá ở trường, lớp và khu dân cư?

.....

c) Vợ chồng cô C và chú S có một con gái duy nhất là Q. Chú S cho rằng Q chỉ cần học tốt và ngoan ngoãn, không cần làm bất cứ việc gì, cũng không cần bận tâm đến những vấn đề khác trong gia đình, kể cả những việc liên quan đến cá nhân Q, bố mẹ sẽ lo liệu, sắp xếp mọi thứ tốt nhất. Cô C thì lại có quan điểm khác, theo cô, bố mẹ cần định hướng cho con phát triển đúng đắn, không nên làm giúp con mọi việc, ngoài ra, bố mẹ cũng cần tôn trọng các quyết định của con và tạo điều kiện để con được tham gia vào các vấn đề khác của gia đình.

1/ Em đồng tình với quan điểm của cô C hay chú S? Vì sao?

2/ Nếu là Q, em sẽ làm gì?

d) K học lớp 7 tại một trường nội trú của tỉnh. K có một em nhỏ 2 tuổi. Vì bận làm ăn buôn bán, không có người trông em nên bố mẹ K quyết định cho K nghỉ học để trông em cho bố mẹ đi làm. K lại rất muốn được tiếp tục đi học.

1/ Em có đồng tình với quyết định của bố mẹ K không? Vì sao?

2/ Nếu là K, em sẽ làm gì?

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

7 Hãy viết cảm nghĩ của em về trường hợp thực hiện các quyền và nghĩa vụ của công dân trong gia đình dưới đây:

Từ lúc chào đời Lan đã không biết mặt bố, mẹ bị bệnh tâm thần, Lan cứ thế lớn lên trong ngôi nhà xập xệ, dột nát của bà ngoại. Ngay từ những ngày đầu đến trường, cứ hết giờ là em chạy về phụ giúp việc nhà, chăm sóc mẹ. Lên 10 tuổi, Lan đã quen với việc đồng áng, chịu khó làm ruộng với gia đình các bác để kiếm gạo ăn. Hết mùa cấy, mùa gặt lúa, người dân địa phương lại thấy Lan đi khắp làng trên xóm dưới hoặc đến xã khác để lượm ve chai bán lấy tiền dành dụm mua thuốc cho mẹ, bà ngoại lúc ốm đau.

Tuy cuộc sống nhọc nhằn nhưng Lan chưa bao giờ có ý định bỏ học. Cô giáo chủ nhiệm của Lan cho biết: "Năm nào, Lan cũng đạt danh hiệu Học sinh Giỏi, Cháu ngoan Bác Hồ. Hằng năm, nhà trường đều dành cho Lan suất học bổng, giúp Lan mua sách vở, đồ dùng học tập".

(*Theo* Báo Tuổi trẻ)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

Bài 1: TỰ HÀO VỀ TRUYỀN THỐNG QUÊ HƯƠNG

1. *Đáp án:* A, B, C, E

2. *Gợi ý:*

– Tán thành: A, C, D

– Không tán thành: B, E, G, H

3. *Gợi ý:*

1/ Thông tin trên nói về truyền thống văn hoá, thơ ca của tỉnh Hà Tĩnh.

2/ Trường Trung học cơ sở T đã tổ chức nhiều hoạt động để giữ gìn và phát huy truyền thống đó: tổ chức kỉ niệm năm sinh, năm mất của Đại thi hào Nguyễn Du, tổ chức giao lưu, nói chuyện chuyên đề kết hợp với chương trình văn nghệ đậm đà bản sắc văn hoá dân tộc như ngâm Kiều, hát ca trù do các nghệ nhân và học sinh cùng biểu diễn.

4. *Gợi ý:*

a) H cần tập trung nghe để biết và hiểu ông cha ngày xưa đã chiến đấu, hi sinh để bảo vệ Tổ quốc như thế nào. Từ đó trân trọng những thành quả chiến đấu của ông cha, quý trọng hoà bình và độc lập đất nước có được ngày hôm nay.

b) Những món ăn nước ngoài cũng rất thú vị nhưng những món ăn truyền thống quê hương đã tồn tại và phát triển từ lâu đời, có các giá trị đặc biệt riêng. Những món ăn quê hương ấy chứa cả tình thương gia đình và tâm hồn quê hương sẽ có nhiều ý nghĩa hơn.

c) "Không gian văn hoá dân tộc Thái" là cần thiết để các bạn học sinh biết, hiểu và tự hào về truyền thống dân tộc mình; khuyến khích các bạn học sinh tiếp tục giữ gìn và phát huy truyền thống dân tộc.

d) Các loại hình nghệ thuật quê hương cần được lưu giữ và phát triển. Chúng ta cần có thái độ đúng đắn trước những giá trị tinh thần to lớn đó.

5. *Gợi ý:*

Việc nên làm:

- Tìm hiểu về truyền thống quê hương mình.
- Tham gia các lễ hội truyền thống, sinh hoạt văn hoá của địa phương, quê hương.
- Phê phán những việc làm trái ngược với truyền thống tốt đẹp của quê hương.
- Tiếp nối những truyền thống tốt đẹp của quê hương bằng những việc làm như: chăm chỉ học tập, tham gia các câu lạc bộ về nghề truyền thống, âm nhạc, nghệ thuật truyền thống,...
- Tuyên truyền, giới thiệu các giá trị văn hoá truyền thống.
- Kính trọng người lớn tuổi, trân trọng những người lính, cựu chiến binh, thanh niên xung phong ở địa phương đã chiến đấu vì đất nước,...
- ...

Việc không nên làm:

- Chê bai các giá trị truyền thống, trang phục truyền thống.
- Trêu chọc các bác thương binh, con em gia đình thương binh, liệt sĩ, người có công với cách mạng.
- Viết, vẽ bậy lên các khu di tích, bảo tàng văn hoá.
- Xả rác bừa bãi, tiếp tay cho việc chèo kéo khách du lịch,... tại các lễ hội.
- Tiếp tay cho việc tuyên truyền, chống phá Nhà nước.
- ...

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Bài 2: QUAN TÂM, CẢM THÔNG VÀ CHIA SẺ

1. *Đáp án:* A, B, C, E, G

2. *Đáp án:* Tranh 1, 2, 4

Lời khuyên cho bạn trong tranh 3: Không nên cười đùa, bắt chước dáng đi của người khuyết tật, vì họ đã gặp thiệt thòi trong cuộc sống nên chúng ta cần cảm thông, giúp đỡ họ.

4. *Gợi ý:*

A. Suy nghĩ và việc làm của H không đúng, bạn cần thường xuyên gọi điện hỏi thăm để thể hiện sự quan tâm với ông bà, để ông bà đỡ cảm thấy cô đơn.

B. Việc làm của M thể hiện quan tâm, cảm thông và chia sẻ với hàng xóm láng giềng.

C. Việc làm của K thể hiện bạn rất tinh tế khi quan tâm, cảm thông và chia sẻ với bạn bè.

D. Việc làm của T thể hiện bạn đã biết quan tâm, giúp đỡ bạn bè.

Bài 3: HỌC TẬP TỰ GIÁC, TÍCH CỰC

1. *Đáp án:* B, C, E.

2. *Gợi ý:*

– Đồng tình: A, D, vì những việc làm đó sẽ giúp em tiến bộ trong học tập, nắm vững kiến thức, thực hành và rèn luyện kĩ năng để áp dụng vào thực tiễn cuộc sống.

– Không đồng tình: B, C, vì:

+ Ý kiến B thể hiện cách học mang tính chất đối phó.

+ Ý kiến C không thể hiện sự tự giác, tích cực trong học tập.

3. *Gợi ý:*

a) 1/ Việc một số bạn đòi chép bài của A trong giờ kiểm tra là không đúng.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Các bạn nên tự giác hoàn thành bài kiểm tra của mình. Mỗi học sinh cần phải tự giác, tích cực trong học tập; thường xuyên tự ôn tập, trau dồi, nâng cao kiến thức cho bản thân; nếu không hiểu bài có thể nhờ thầy cô giáo, các bạn giảng giải và sau đó tự làm.

2/ Khuyên các bạn tự làm bài kiểm tra của mình. Không nên chỉ học vì điểm số mà không nắm vững kiến thức.

b) 1/ Không đồng tình với lời nói của H vì trong học tập, để nắm vững kiến thức thì ngoài việc làm các bài tập trong sách giáo khoa, học sinh cần tích cực làm thêm các bài tập mở rộng, nâng cao ở sách tham khảo. Việc làm đó sẽ giúp em nhanh tiến bộ trong học tập.

2/ Giảng giải, phân tích để giúp H hiểu được ý nghĩa của việc tích cực, tự giác ôn tập, làm thêm các bài tập ở ngoài sách giáo khoa để củng cố kiến thức và kĩ năng. Đồng thời khuyên H nên dành thời gian cho việc học tập và hẹn bạn đi chơi vào dịp cuối tuần.

4. *Gợi ý:*

a) 1/ Không tán thành với cách học của K vì đó là cách học không đúng, thiếu trung thực trong học tập. Việc dựa dẫm vào sách hướng dẫn sẽ khiến K bị hổng kiến thức.

2/ Khuyên bạn nên tự giác làm tất cả các bài tập trước khi tới lớp. Nếu bài nào không hiểu có thể nhờ bố mẹ, anh, chị, người thân trong gia đình giảng giải rồi tự làm hoặc có thể nhờ thầy cô, bạn bè hướng dẫn, sau đó tự làm.

b) 1/ Không đồng tình với thái độ và động cơ học tập của H vì bạn không học cho chính bản thân mình.

2/ Khuyên bạn không nên suy nghĩ như vậy. Bạn nên tích cực, tự giác học để có kiến thức, chuẩn bị hành trang cho bản thân sau này. Bố mẹ sẽ vui lòng khi bạn biết xác định động cơ, mục đích học tập đúng đắn.

c) 1/ Không đồng tình với cách học của T vì bạn học lệch, học chỉ vì ganh đua về điểm số với bạn bè.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

2/ Khuyên bạn nên học đều tất cả các môn. Việc học lệch, chỉ chú tâm cho một môn sẽ dẫn tới kết quả học tập các môn khác ngày một giảm sút. Học tập và rèn luyện đầy đủ các môn học sẽ giúp em tiến bộ về mọi mặt, cũng như có nền tảng kiến thức, kĩ năng tốt để vận dụng vào cuộc sống một cách toàn diện.

Bài 4: GIỮ CHỮ TÍN

1. *Đáp án:* D

2. *Gợi ý:*

A. Không đồng tình, vì giữ niềm tin đối với những người có hành động xấu không phải là giữ chữ tín như ý nghĩa của bài học này. Ví dụ: Giữ lời hứa hành động xấu cùng với kẻ xấu.

B. Đồng tình, vì làm tốt công việc như đã cam kết khiến người khác tin tưởng mình. Đó chính là một biểu hiện quan trọng của giữ chữ tín.

C. Không đồng tình, vì ai cũng cần phải giữ chữ tín.

D. Đồng tình, vì người thất tín có thể được lợi trước mắt nhưng sẽ làm mất niềm tin của mọi người, dần dần sẽ mất bạn bè, đối tác, mất đi lợi ích lâu dài.

3. *Gợi ý:*

A. H biết giữ chữ tín, và đã thực hiện lời hứa với bố mẹ.

B. Q biết giữ chữ tín vì đã thực hiện đúng lời hứa với bạn.

C. T không biết giữ chữ tín. Việc cho lợn ăn cám tăng trọng đem lại lợi nhuận nhiều hơn cho gia đình T nhưng lại gây ảnh hưởng xấu đến sức khoẻ người tiêu dùng.

D. P không biết giữ chữ tín vì hứa rồi không thực hiện được lời hứa. P nên có kế hoạch học bài và đi ngủ đúng giờ để không đi học muộn.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Bài 5: BẢO TỒN DI SẢN VĂN HOÁ

1. *Đáp án:* C

2. *Gợi ý:*

– Thực hiện đúng: A, C, D

– Vi phạm: B, E

3. *Gợi ý:*

– Đồng tình với C vì đó là việc làm góp phần bảo tồn di sản văn hoá.

– Không đồng tình với A, B, D vì:

+ A và D: Cần phải bảo tồn tất cả các di sản văn hoá vì đó là tài sản, tinh thần của quốc gia và thể hiện các giá trị truyền thống của dân tộc.

+ B: Mặc dù trong thời hiện đại ngày nay có rất nhiều thể loại nhạc mới nhưng vẫn cần giữ gìn các bài hát dân ca vì đó là những bài hát mang giá trị truyền thống tốt đẹp của dân tộc.

4. *Gợi ý:*

– Các bạn T, M, N có hành vi đúng trong việc góp phần bảo tồn và phát triển di sản văn hoá và thực hiện tốt trách nhiệm cá nhân theo quy định của pháp luật về bảo tồn di sản văn hoá.

– Bạn H và nhóm bạn trong xóm có hành vi, việc làm không đúng, vi phạm pháp luật về bảo tồn di sản văn hoá.

5. *Gợi ý:*

a) Khuyên bạn H cùng mình đi báo công an hoặc có thể báo người lớn trong thôn xóm biết để ngăn chặn, xử lí việc làm sai trái của những thanh niên lấy trộm cổ vật trong ngôi chùa, vì việc làm của các thanh niên trong tình huống này là phá hoại di sản văn hoá ở địa phương mình.

b) Khuyên các bạn chấm dứt những việc làm không đúng khi tham quan ngôi chùa. Việc tự động gõ chuông và sờ tay lên các bức tượng Phật thể hiện sự thiếu nghiêm túc ở nơi linh thiêng.

c) 1/ Không đồng tình với việc làm của một số bạn học sinh lớp 7A vì các bạn không tập trung nghe giới thiệu về lịch sử đánh giặc của ông cha ta để hiểu được ý nghĩa của di sản văn hoá.

2/ Nếu là học sinh lớp 7A, em sẽ góp ý và khuyên các bạn không nên tách đoàn để chụp ảnh, viết tên mình lên khu di tích mà nên lắng nghe cô hướng dẫn viên giới thiệu để hiểu thêm về lịch sử đánh giặc giữ nước của ông cha ta.

d) 1/ Việc nhà trường tổ chức lao động ở ngôi chùa cổ có ý nghĩa giáo dục tinh thần trách nhiệm của học sinh trong việc góp phần bảo vệ di tích lịch sử.

2/ Em sẽ khuyên L vui vẻ, tích cực tham gia hoạt động của lớp để đóng góp công sức bé nhỏ vào việc bảo tồn và phát triển di sản văn hoá ở địa phương mình.

6. *Gợi ý:*

a) Khuyên H nên chọn áo dài truyền thống để tham gia biểu diễn văn nghệ chào mừng ngày Quốc khánh vì nó phù hợp với điệu múa dân tộc và góp phần bảo tồn, phát triển giá trị của áo dài truyền thống.

b) Khuyên M không nên chê bai các di tích lịch sử, văn hoá mà cần tích cực tìm hiểu về các di tích đó để thấy được ý nghĩa lớn lao của di sản văn hoá mà ông cha ta đã từng đấu tranh để xây dựng và bảo vệ.

c) Khuyên chú H nên nộp lại cổ vật đó cho cơ quan nhà nước có thẩm quyền quản lí vì đây là tài sản chung của dân tộc cần được bảo tồn và phát triển.

Bài 6: ỨNG PHÓ VỚI TÂM LÍ CĂNG THẲNG

2. *Gợi ý:*

Tình huống	Nguyên nhân gây căng thẳng	Ảnh hưởng
a	Mới chuyển lớp, khó hoà nhập với môi trường	Tâm lí thu mình, không tiếp xúc với ai
b	Tuổi dậy thì, thay đổi giọng nói	Ngại phát biểu và không muốn nói chuyện với ai
c	Hoàn cảnh gia đình xấu đi	Tâm lí căng thẳng, tự ti, bỏ ăn, mất ngủ, kết quả học tập giảm sút
d	Bị mất vật nuôi thân thiết	Tâm lí buồn bã, nhớ thương, không muốn ăn uống, không muốn đến trường

4. *Đáp án:* C, D, G, I

5. *Gợi ý:*

1/ Biểu hiện của H khi bị căng thẳng: thấy mệt mỏi, chóng mặt, và còn cáu gắt, không muốn gặp gỡ, nói chuyện với ai.

Biểu hiện của G khi bị căng thẳng: không thể tập trung học được, thường giật mình lúc ngủ, mỗi khi đến trường lại bị ra mồ hôi tay và trán.

2/ Cách ứng phó của H: tìm hiểu và biết được nguyên nhân, cách ứng phó.

Cách ứng phó của G: tìm sự giúp đỡ từ phòng tư vấn tâm lí học đường của trường.

Bài 7: PHÒNG, CHỐNG BẠO LỰC HỌC ĐƯỜNG

1. *Đáp án:*

- Ý kiến đúng: B
- Ý kiến sai: A, C, D

2. *Gợi ý:*

– Đồng tình: B, C, D, vì:

+ T đã có trách nhiệm trong việc phòng, chống bạo lực học đường.

+ Việc làm của G sẽ ngăn chặn những hành vi xấu tiếp theo của M.

+ Việc làm của H sẽ giúp ngăn chặn hành vi bạo lực học đường tiếp theo của K.

– Không đồng tình: A, vì N có thể bị B sai khiến làm những việc có hại cho bản thân và người khác.

3. *Gợi ý:*

1 – a, b, c, d	2 – a, b, c, d	3 – a, b, c, d
4 – e	5 – b, c	

4. *Gợi ý:*

A. Hành vi trêu chọc, bắt nạt G của các bạn là sai trái, là bạo lực học đường.

B. Hành vi trấn lột tiền và đe doạ S của H là sai trái, vi phạm pháp luật. Do đó S đã làm rất đúng khi kể lại sự việc bị H trấn lột tiền với bố mẹ để được giúp đỡ, can thiệp.

C. Hành vi của Q là sai, đáng phê phán. Q cần tìm cách ngăn chặn, bảo vệ bạn bị đánh.

D. Hành vi của N là sai, đây là một lựa chọn rất tiêu cực khi bị bạo lực học đường và có thể dẫn đến nhiều hậu quả không tốt cho N.

5. *Gợi ý:*

a) N nên nhẹ nhàng giải thích với V việc tự ý xem nhật kí là xâm phạm quyền riêng tư của người khác và yêu cầu V trả lại, nếu không sẽ báo cáo với giáo viên chủ nhiệm. Hoặc N trực tiếp đi gặp giáo viên chủ nhiệm nhờ can thiệp.

b) Em giải thích cho Đ và T hiểu việc chặn đường S để trả thù là hành vi sai trái và có thể dẫn đến những hậu quả xấu. Khuyên Đ nên kể lại sự việc

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

mình bị S bắt nạt nhiều lần với bố mẹ hoặc giáo viên chủ nhiệm để được giúp đỡ ngăn chặn hành vi đó lại.

c) Em giải thích cho D hiểu hành vi trấn lột tiền ăn sáng của các bạn là hành vi bạo lực học đường, nếu không ngăn chặn thì các bạn sẽ tiếp tục lặp lại hành vi đó với D và những bạn khác. Khuyên D nên kể lại sự việc với bố mẹ, giáo viên chủ nhiệm để được giúp đỡ.

Bài 8: QUẢN LÍ TIỀN

1. *Gợi ý:*

– Đồng tình: D, vì ý kiến này cho thấy rõ hơn ý nghĩa của việc quản lí tiền. Một người biết quản lí tiền sẽ chi tiêu hợp lí, không lãng phí, biết tiết kiệm thì sẽ luôn có điều kiện để cải thiện chất lượng cuộc sống, sẽ có một cuộc sống đủ đầy.

– Không đồng tình: A, B, C vì:

A. Quản lí chi tiêu luôn là cần thiết với mỗi người ngay từ khi có nhu cầu chi tiêu nên học sinh cần có kĩ năng tài chính để đưa ra những quyết định đúng đắn, phù hợp khi cần chi tiêu tiền.

B. Trong thực tế, mỗi học sinh sẽ có lúc cần có tiền để chi cho những việc cần thiết. Vì vậy, mỗi người cần có một số tiền nhất định dự phòng trong người. Hiện nay, nhiều học sinh còn thiếu kĩ năng trong việc quản lí tiền, khi có tiền thì không biết giữ gìn cẩn thận hoặc khi chi tiêu thì không hợp lí. Vì thế, học sinh cần phải rèn luyện kĩ năng tài chính.

C. Tiết kiệm tiền không chỉ dành cho người thường chi tiêu quá nhiều tiền mà còn rất cần với người chi tiêu ít, vì người chi tiêu ít có thể là vì họ có thu nhập thấp, không có nhiều tiền. Trong trường hợp này, càng cần phải biết tiết kiệm tiền, biết cân nhắc nên mua thứ gì thật là cần thiết.

2. *Gợi ý:*

– Đồng tình: D, vì M đã thực hiện một trong những nguyên tắc quản lí tiền đó là: luôn đặt mục tiêu tiết kiệm và thực hiện tốt mục tiêu đó.

– Không đồng tình: A, B, C, vì:

A. Hành vi của N là sai, vi phạm nguyên tắc quản lí tiền vì vay tiền chi vào việc không cần thiết là chơi điện tử.

B. Hành vi này chứng tỏ H chưa có kĩ năng quản lí tiền, vi phạm nguyên tắc quản lí tiền vì chi tiêu vào những thứ không thật cần thiết, có bao nhiêu tiêu hết bấy nhiêu, không có mục tiêu tiết kiệm.

C. Trong thực tế, có một số bố mẹ thực hiện việc này nhưng cũng có điều cần lưu ý: nhiệm vụ của con cái là phải phụ giúp bố mẹ làm việc nhà, không nên tuyệt đối cứ làm việc nhà là đề nghị bố mẹ trả tiền mà nên duy trì ở mức độ bố mẹ có phần thưởng để khích lệ các con.

4. *Gợi ý:*

a) Em sẽ khuyên L không nên như vậy vì những trò chơi trên mạng có tiền thưởng thường hấp dẫn và lôi kéo người chơi tham gia rất tốn thời gian, sức lực làm ảnh hưởng đến sức khoẻ, kết quả học tập,...

b) Đây là hành vi tiết kiệm tiêu cực. P đã vi phạm nguyên tắc không được cắt giảm chi tiêu cho nhu cầu thiết yếu để tiết kiệm, điều này sẽ ảnh hưởng đến sức khoẻ và kết quả học tập.

6. *Gợi ý:* Học sinh cần chú ý một số tiêu chí dưới đây:

– Tổng các khoản chi có vượt quá mức 150 000 đồng không?

– Nội dung buổi sinh nhật có ý nghĩa, thiết thực, vui vẻ, tình cảm không?

– Khả năng khai thác các nguồn lực khác sẵn có như thế nào?

Bài 9: PHÒNG, CHỐNG TỆ NẠN XÃ HỘI

1. *Đáp án:* a – B b – D c – A, B, G

2. *Gợi ý:*

– Ý kiến đúng: A, D, H, I, M

– Ý kiến sai: B, C, E, G, K, L, N, O, P

4. *Gợi ý:*

a) Việc điều trị cắt cơn, giải độc cho người nghiện ma tuý phải do y, bác sĩ được đào tạo, tập huấn về điều trị hỗ trợ cắt cơn nghiện ma tuý và được Sở Y tế cấp chứng chỉ; áp dụng đúng bài thuốc, phác đồ điều trị cai nghiện ma tuý do Bộ Y tế ban hành. Do vậy, thầy cúng không thể chữa nghiện ma tuý, cô K cần đưa con trai đến cơ sở cai nghiện ma tuý đã được cấp phép để cai nghiện.

b) Không đồng tình với hành vi của chị L, vì chị đã vi phạm khoản 9, khoản 10, Điều 3 Luật Phòng, chống mua bán người năm 2011 nghiêm cấm hành vi kì thị, phân biệt đối xử, tiết lộ thông tin về nạn nhân mua bán người khi chưa có sự đồng ý của họ hoặc người đại diện hợp pháp của nạn nhân.

c) Có thể theo một trong hai phương án sau:

– Phương án 1: M có thể trực tiếp nói chuyện với anh, xác nhận lại việc trồng cây cần sa, giải thích cho anh hiểu về tác hại của việc trồng cây cần sa và khuyên anh không nên trồng nữa.

– Phương án 2: M có thể chia sẻ lại sự việc với bố mẹ để nhờ can thiệp.

d) S từ chối cho anh trai mượn tiền, đồng thời kiếm cớ đòi anh rời đi, sau đó nhẹ nhàng giải thích cho anh hiểu việc đánh bài ăn tiền là trái pháp luật và khuyên anh không nên tham gia.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

Bài 10: QUYỀN VÀ NGHĨA VỤ CỦA CÔNG DÂN TRONG GIA ĐÌNH

1. *Đáp án:*

– Quyền và nghĩa vụ của cha mẹ, ông bà: A, B, C, D, E, G, H, I, K

– Quyền và nghĩa vụ của con cháu: B, E, I, K, M, N

– Quyền và nghĩa vụ của anh, chị, em: B, E, I, K, L

2. *Đáp án:* D

3. *Gợi ý:*

– Thực hiện đúng: A, C, D

– Thực hiện không đúng: B

4. *Gợi ý:*

– Đồng tình: B, C

– Không đồng tình: A, D

5. *Gợi ý:*

a) Hành vi của hai anh em chưa đúng với trách nhiệm của người con trong gia đình: khi ở trường hay đánh nhau với bạn, ở nhà thường đi chơi không giúp đỡ bố mẹ việc nhà.

b) M không nên lười học, nghỉ học như vậy.

c) Không đồng tình với hành vi ham chơi, đua đòi của G.

d) Thái độ vùng vằng, giận dỗi và việc trốn đi chơi của H là không tốt.

6. *Gợi ý:*

a) Không đồng tình với kế hoạch của bố mẹ Y. Quyền vui chơi giải trí lành mạnh không những là nhu cầu mà còn là điều kiện để trẻ em phát triển hài hoà về thể chất và tinh thần.

Y cần đưa ra các lí do trên để thuyết phục bố mẹ tôn trọng và lắng nghe nguyện vọng của mình để Y có một kì nghỉ hè vui vẻ, bổ ích và thiết thực.

b) Cách đối xử của bố mẹ M như vậy không đúng, theo Điều 17 Luật Trẻ em năm 2016 quy định trẻ em được bình đẳng về cơ hội tham gia các hoạt động văn hoá, nghệ thuật, thể dục, thể thao, du lịch phù hợp với độ tuổi.

Nếu là M, em cần giải thích hoặc nhờ người khác giải thích cho bố mẹ hiểu quyền bình đẳng về cơ hội tham gia các hoạt động văn hoá, nghệ thuật, thể dục, thể thao, du lịch phù hợp với độ tuổi và dù là trai hay gái

thì trẻ em cần được cân đối thời gian hợp lí để nghỉ ngơi, tham gia vui chơi giải trí như nhau, bảo đảm phát triển trí tuệ và thể lực.

c) Đồng tình với cô C, vì ngoài trách nhiệm chăm sóc, nuôi dưỡng trẻ em; giáo dục trẻ em; bảo vệ an toàn cho trẻ em; tạo điều kiện để trẻ em tham gia hoạt động văn hoá, nghệ thuật, thể thao và các hoạt động xã hội phù hợp; tạo điều kiện hướng dẫn trẻ em tiếp cận nguồn thông tin an toàn, phù hợp với độ tuổi, giới tính và mức độ trưởng thành của trẻ em, cha mẹ và các thành viên trong gia đình còn có trách nhiệm bảo đảm sự tham gia của trẻ em trong gia đình (Điều 56 Nghị định số 56/2017/NĐ-CP).

Nếu là Q, em cần thuyết phục bố bằng các lí do trên để bố đồng tình với quan điểm của mẹ trong việc nuôi dạy Q.

d) Không đồng tình với quyết định của bố mẹ K, vì quyền được học tập là một trong những quyền cơ bản của trẻ em được pháp luật Nhà nước ta quy định. Ở Việt Nam, quyền học tập được quy định trong Hiến pháp năm 2013 (Điều 37 và Điều 39): Công dân có quyền và nghĩa vụ học tập. Trẻ em được Nhà nước, gia đình và xã hội bảo vệ, chăm sóc và giáo dục,...

Theo đó, gia đình, Nhà nước có trách nhiệm bảo đảm cho trẻ em thực hiện quyền học tập; học hết chương trình giáo dục phổ cập; tạo điều kiện cho trẻ em theo học ở trình độ cao hơn. Do vậy, bố mẹ K cần phải có trách nhiệm trong việc bảo đảm quyền đi học của con mình. K cần viện dẫn những lí do trên để thuyết phục hoặc nhờ người thuyết phục để bố mẹ tiếp tục cho K đi học.

Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam xin trân trọng cảm ơn các tác giả có tác phẩm, tư liệu được sử dụng, trích dẫn trong cuốn sách này.

Chịu trách nhiệm xuất bản:
Chủ tịch Hội đồng Thành viên NGUYỄN ĐỨC THÁI
Tổng Giám đốc HOÀNG LÊ BÁCH

Chịu trách nhiệm nội dung:
Tổng biên tập PHẠM VĨNH THÁI

Biên tập nội dung: NGUYỄN THỊ TRANG – NGUYỄN TẤT THẮNG
Thiết kế sách và minh hoạ: LÊ THẾ HẢI
Trình bày bìa: NGUYỄN BÍCH LA
Sửa bản in: TẠ THỊ HƯỜNG – VŨ THỊ THANH TÂM
Chế bản: CÔNG TY CỔ PHẦN DỊCH VỤ XUẤT BẢN GIÁO DỤC HÀ NỘI

Bản quyền thuộc Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam
Tất cả các phần của nội dung cuốn sách này đều không được sao chép, lưu trữ, chuyển thể dưới bất kì hình thức nào khi chưa có sự cho phép bằng văn bản của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

BÀI TẬP GIÁO DỤC CÔNG DÂN 7

Mã số: G1BH7G001H22

In ..... bản (QĐ .....), khổ 17 x 24cm.
Đơn vị in ..... Địa chỉ .....
Cơ sở in ..... Địa chỉ .....
Số ĐKXB: 520-2022/CXBIPH/12-280/GD
Số QĐXB: ..... / QĐ–GD ngày ... tháng ... năm
In xong và nộp lưu chiểu tháng ..... năm
Mã số ISBN: 978–604–0–31701-8

HUÂN CHƯƠNG HỒ CHÍ MINH

BỘ SÁCH BÀI TẬP LỚP 7 – KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

1. Bài tập Ngữ văn 7, tập một
2. Bài tập Ngữ văn 7, tập hai
3. Bài tập Toán 7, tập một
4. Bài tập Toán 7, tập hai
5. Bài tập Khoa học tự nhiên 7
6. Bài tập Công nghệ 7
7. Bài tập Lịch sử và Địa lí 7, phần Lịch sử
8. Bài tập Lịch sử và Địa lí 7, phần Địa lí
9. Bài tập Mĩ thuật 7
10. Bài tập Âm nhạc 7
11. Bài tập Giáo dục công dân 7
12. Bài tập Tin học 7
13. Bài tập Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp 7
14. Tiếng Anh 7 – Global Success – Sách bài tập

Các đơn vị đầu mối phát hành

- **Miền Bắc:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Hà Nội
  CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Bắc
- **Miền Trung:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Đà Nẵng
  CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Trung
- **Miền Nam:** CTCP Đầu tư và Phát triển Giáo dục Phương Nam
  CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục miền Nam
- **Cửu Long:** CTCP Sách và Thiết bị Giáo dục Cửu Long

Sách điện tử: http://hanhtrangso.nxbgd.vn

Kích hoạt để mở học liệu điện tử: Cào lớp nhũ trên tem để nhận mã số. Truy cập http://hanhtrangso.nxbgd.vn và nhập mã số tại biểu tượng chìa khoá.

ISBN 978-604-0-31701-8

9 786040 317018

Giá: 10.000 đ